

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De heer
Enkel per e-mail:

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Datum 14 april 2022
Onderwerp Besluit op uw Wob-verzoek

Ons kenmerk
3944519

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte heer ,

Bij brief van 11 november 2021 (door mij ontvangen op 12 november 2021) heeft u op grond van de Wet openbaarheid van bestuur verzocht om een kopie van alle documenten inzake de fraudezaak bij landsadvocaat Pels Rijcken in de periode vanaf 18 mei 2021. De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 17 november 2021, kenmerk 3651105.

In de brief van 9 december 2021, kenmerk 3697064, is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot en met 7 januari 2022. Bij brief van 17 januari heeft u mij ingebreke gesteld wegens niet tijdig beslissen. Bij e-mailbericht van 28 januari 2022 heeft een van mijn medewerkers u medegedeeld dat er op dit dossier ook door een andere persoon een wob-verzoek is ingediend met dezelfde inhoudelijke reikwijdte als uw verzoek. Dit Wob verzoek kwam bij ons binnen op 16 augustus 2021 en ziet daarmee op de periode 19 mei tot en met 16 augustus 2021. Daarbij is aangegeven dat documenten van voor deze periode reeds openbaar zijn gemaakt n.a.v. uw vorige Wob-verzoek. Op 17 februari bent u geïnformeerd dat er een besluit op dat verzoek zou worden gepubliceerd.

Op 28 januari heeft u beroep ingesteld bij de rechtbank Rotterdam wegens niet tijdig beslissen. Op 8 maart heeft de rechtbank uitspraak gedaan en mij opgedragen binnen twee weken na de dag van verzending van de uitspraak (zijnde 10 maart) alsnog een besluit bekend te maken op straffe van een dwangsom van € 100,- voor elke dag dat ik de hiervoor genoemde termijn overschrijdt, met een maximum van € 15.000,-. Ik bied mijn verontschuldiging aan voor de vertraging die in de behandeling van uw verzoek is ontstaan.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 368 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
3944519

De fraudezaak bij Pels Rijcken is onderwerp geweest van diverse Kamerbrieven met bijlagen. Reeds openbare informatie valt niet onder de Wob. Als informatie reeds openbaar is gemaakt, is dat als zodanig aangegeven op de inventarislijst.

Zienswijzen

Er zijn derde belanghebbenden bij de openbaarmaking van de documenten. Zij zijn in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijze te geven. De zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Zie het onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht gedeeltelijk openbaar te maken, voor zover deze niet reeds openbaar is. Voor de motivering van de geweigerde documenten en passages verwijs ik naar de overwegingen hieronder.

Overwegingen

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In vrijwel alle documenten staan persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van het merendeel van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens onleesbaar gemaakt in deze documenten.

In de documenten gaat het in de eerste plaats om namen, directe contactgegevens en functie-aanduidingen van bewindslieden, ambtenaren en externen. Openbaarmaking van de directe contactgegevens van ambtenaren en externen heeft naar mijn oordeel beperkte toegevoegde waarde, omdat de algemene contactgegevens van mijn ministerie en de organisaties van de externen reeds openbaar zijn. Die beperkte toegevoegde waarde weegt niet op tegen de potentiële hinder die ambtenaren en externen ervan kunnen ondervinden als hun directe contactgegevens voor een ieder openbaar zijn.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaarmaking van

namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen openbaarmaking daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob. De functie-aanduidingen van de ambtenaren zijn tevens onleesbaar gemaakt, omdat hiermee de naam van de ambtenaren te achterhalen is. Voor zover het de namen van externen betreft is het volgende van belang. Namen zijn persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen openbaarmaking daarvan verzetten. Ook het merendeel van de namen van medewerkers van advocatenkantoren zijn onleesbaar gemaakt, omdat zij in de documenten niet optreden als advocaat in een procedure en daarmee niet in de openbaarheid treden. De functie-aanduidingen van de externen zijn tevens onleesbaar gemaakt, omdat hiermee de naam van de externen te achterhalen is. De naam en functie-aanduiding van de Landsadvocaat is leesbaar gelaten in officiële documenten zoals brieven, omdat het vanzelfsprekend is dat hij deze heeft ondertekend.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
3944519

Daar waar ik toepassing heb gegeven aan de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer als weigeringsgrond, heb ik dit in de inventarislijst en de documenten aangegeven met de aanduiding "10.2.e".

Het belang van opsporing en vervolging

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder c, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten.

Bij enkele passages in het document met nummer 28 is het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten in het geding. Het gaat hier om (inzicht in) een lopende strafzaak en deze informatie is verder ook nog niet openbaar. Het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten dient hier dan ook zwaarder te wegen dan het belang van openbaarmaking van de betreffende passages. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken. Daar waar ik toepassing heb gegeven aan deze weigeringsgrond, heb ik dit in de inventarislijst en het document aangegeven met de aanduiding "10.1.c"

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Uitgangspunt van de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in beginsel ook voor documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad. Dit is het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van overheden in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Degene die de stukken heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat ze zouden dienen voor intern beraad.

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat uit documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen. Onder 'persoonlijke beleidsopvattingen' wordt verstaan: ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen. Dergelijke opvattingen worden in beginsel niet openbaar gemaakt omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ambtenaren en bestuurders moeten onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter worden door mij niet beschouwd als persoonlijke beleidsopvattingen. De totstandkoming van beleid en regelgeving wordt met de openbaarheid van dergelijke informatie inzichtelijk.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
3944519

Openbaarmaking niet in belang van een goede en democratische bestuursvoering: conceptversies

Bij de aangetroffen documenten zitten conceptversies van of passages met tekstsuggesties voor documenten die een definitieve versie kennen. Voor zover reeds een definitieve versie beschikbaar is en de definitieve versie openbaar is of wordt met dit Wob besluit, geldt dat de informatie in de conceptversie welke is opgenomen in de definitieve versie daarvan, daarmee reeds openbaar is. De delen in de conceptversies welke niet of afwijkend zijn opgenomen in de definitieve versie, dienen te worden aangemerkt als opvattingen, adviezen en conclusies welke moeten worden gekwalificeerd als persoonlijke beleidsopvattingen. Conceptversies of passages met tekstsuggesties worden daarom niet openbaar gemaakt. Zie in dit kader ook: ABRvS 27 december 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3563. Gelet op de aard en de inhoud van de documenten, acht ik het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob over deze persoonlijke beleidsopvattingen informatie te verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Daarvoor acht ik het doorslaggevend dat de definitieve versies van de documenten reeds openbaar zijn of worden met dit Wob besluit. Het in het publieke domein brengen van meerdere versies van een document, kan leiden tot verwarring over de geldende versie en acht ik daarom niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering. Waar ik toepassing heb gegeven aan deze weigeringsgrond, heb ik dit in de documenten en op de inventarislijst aangeduid met "11.1".

Dwangsom

Op 8 maart heeft de rechtbank Rotterdam uitspraak gedaan en mij opgedragen binnen twee weken na de dag van verzending van de uitspraak (zijnde 10 maart) alsnog een besluit bekend te maken op straffe van een dwangsom van € 100,- voor elke dag dat ik de hiervoor genoemde termijn overschrijd, met een maximum van € 15.000,-.

U heeft derhalve recht op een bedrag van € 2.100,-.

Graag verneem ik van u op welk rekeningnummer ik de verschuldigde dwangsom kan overmaken.

Wijze van openbaarmaking

De documenten die met dit besluit (gedeeltelijk) openbaar worden gemaakt, treft u bij dit besluit in kopie aan.

Een geanonimiseerde versie van dit besluit en de daarbij openbaar te maken stukken zullen tevens op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden.

Hoogachtend,
De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
3944519

*Strategisch raadadviseur/Coördinator juridische procedures Sector Juridische
Zaken en Wetgevingsbeleid*

Bezwaarclausule

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, t. a. v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid, Postbus 20301, 2500 EH 's-Gravenhage.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Datum

14 april 2022

Ons kenmerk

3944519

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.

3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker mededeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.
5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.
6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieu-informatie:
 - a. bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
 - b. kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;
 - c. zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
3944519

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
14 april 2022

Ons kenmerk
3944519

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.